ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «ВАТРА»

ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Випуск 214

Вінниця 2026

ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «ВАТРА»

ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Випуск 214

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XVI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Актуальні проблеми ефективного соціально-економічного розвитку України»

16 квітня 2026 року

Вінниця 2026

УДК 338.1

Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2026. Вип. 214. 569 с.

У Віснику висвітлюються результати наукових досліджень, присвячених глобальним імперативам розвитку підприємницького потенціалу компаній на внутрішньому та зовнішньому ринках, проблемам і перспективам соціального забезпечення громадян, моделюванню та проєктуванню управлінських процесів у соціально-економічних системах із використанням інформаційних технологій, сучасним моделям, стратегіям і технологіям менеджменту, а також стану, викликам і перспективам розвитку публічного управління в Україні.
Значна увага приділяється стратегічним напрямам розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграційних процесів, фінансовим механізмам забезпечення соціально-економічного розвитку держави, актуальним проблемам торгівлі, маркетингу та логістики в умовах динамічних змін економічного середовища. У виданні також розглядаються сучасні тенденції розвитку журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю, індустрії гостинності, харчових виробництв і ресторанної індустрії, висвітлюються теоретико-методологічні засади сучасного праворозуміння та теоретико-прикладні аспекти професійного становлення майбутніх психологів.
Окремий напрям наукових досліджень становлять питання професійної самореалізації молоді в глобалізованому просторі, зокрема лінгвокомунікативні та соціокультурні аспекти розвитку особистості, а також проблеми фізичної підготовки студентської молоді, формування здорового способу життя та розвитку її професійної конкурентоспроможності.

Розраховано на аспірантів, молодих вчених, здобувачів вищої освіти, які цікавляться проблемами соціально-економічного розвитку суспільства.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Мартинова Л. Б.**, д-р екон. наук, професор
Відповідальний секретар – **Юрчик І.Б.**, канд. екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Андрусенко Н. В., канд. екон. наук, доцент, **Власенко І. Г.,** д-р мед. наук, професор, **Дементьєв С. Ю.,** канд. техн. наук, **Денисюк О. М.**, д-р екон. наук, професор, **Заюков І. В.**, д-р екон. наук, доцент, **Ковтун Е. О.,** канд. екон. наук, доцент, **Крупельницька І. Г.,** канд. екон. наук, доцент, **Кудирко О. М.**, канд. екон. наук, доцент, **Мазуркевич І. О.**, канд. екон. наук, доцент, **Осіпова Л. В.,** канд. екон. наук, доцент, **Павлюк Т. І.,** канд. екон. наук, доцент, **Слободиська О. А.**, канд. істор. наук, доцент, **Стратійчук В. М.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Хом'яченко С. І.,** канд. юрид. наук, доцент.

Свідоцтво Вінницького обласного управління юстиції про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації № 662-20-р серія ВЦ від 14 грудня 2006 року.

ЗМІСТ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Білошкурська Анастасія
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Махначова Наталя, кандидат економічних наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ РЕАЛІЗАЦІЇ ЛЮДИНОЦЕНТРИЧНОГО ПІДХОДУ (КРІЗЬ ПРИЗМУ ОСОБИСТОГО ДОСВІДУ) …….. 16

Бойко Аделіна
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОЛОДІЖНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ …….. 20

Болюх Анжеліка
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Замкова Наталія, доктор філософських наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ВПРОВАДЖЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ …….. 28

Велика Вікторія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ У СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ……... 36

Венгер Тетяна
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Замкова Наталія, доктор філософських наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ……... 46

Власюк Вікторія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Замкова Наталія, доктор філософських наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ …….. 53

Мізерна Карина
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ……... 167

Мурієнко Катерина
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Махначова Наталя, кандидат економічних наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ПОСИЛЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ……. 176

Мурієнко Катерина
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ПРОЦЕС РОЗШИРЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ …….. 183

Наварчук Олександр
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Бондар Віта
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ГРОМАДСЬКА УЧАСТЬ В УПРАВЛІННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ... 189

Настенко Інна
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Махначова Наталя, кандидат економічних наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ЕФЕКТИВНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ …... 197

Онищук Юлія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Махначова Наталя, кандидат економічних наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ВПЛИВ ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ ЛІДЕРА НА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ …… 206

Погребняк Надія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ …… 211

УДК 35:332.14

Погребняк Надія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина,
кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ

У статті розкрито сутність стратегічного планування як комплексної багаторівневої системи управління, спрямованої на забезпечення збалансованого розвитку територій. Проаналізовано нормативно-правову базу стратегічного планування та визначено особливості його інституційного забезпечення в умовах децентралізації. Узагальнено основні інструменти та механізми стратегічного планування, зокрема використання інноваційних підходів і сучасних аналітичних технологій. Представлено результати контент-аналізу категорії «стратегічне планування територіального розвитку», що дозволило виокремити ключові змістові характеристики цього поняття. Визначено основні проблеми та перспективи вдосконалення стратегічного планування економічного розвитку територій в Україні.

Ключові слова: *стратегічне планування, територіальний розвиток, публічне управління, регіональна політика, децентралізація, економічний розвиток.*

У сучасних умовах трансформації системи публічного управління, зумовленої процесами децентралізації, євроінтеграції та повоєнного відновлення України, особливої актуальності набуває стратегічне планування економічного розвитку територій. Ефективність функціонування територіальних громад значною мірою залежить від здатності органів публічної влади формувати довгострокові цілі розвитку, визначати пріоритети та забезпечувати узгодженість управлінських рішень на різних рівнях. У цьому контексті стратегічне планування виступає ключовим інструментом забезпечення збалансованого соціально-економічного розвитку територій.

Як зазначає К. Кучеренко у статті «Предмет стратегічного планування територіального розвитку як складова науки про державне управління та адміністрування», стратегічне планування розвитку територій розглядається як складна система механізмів публічного управління, що дозволяє здійснювати багатокритеріальний аналіз території, оцінювати її потенціал і визначати оптимальні напрями розвитку [7, с. 100]. Водночас у межах децентралізації зростає роль місцевого рівня, що потребує підвищення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування щодо розробки та реалізації стратегічних документів.

Разом з тим, як наголошує С. Манець у дослідженні «Система багаторівневого стратегічного планування як елемент модернізації управління регіональним розвитком», сучасна практика стратегічного планування в Україні характеризується низкою проблем, зокрема недостатньою узгодженістю між рівнями управління, обмеженістю ресурсного забезпечення, слабкістю механізмів моніторингу та оцінки реалізації стратегій [9, с. 130]. Це знижує ефективність впровадження стратегічних рішень та ускладнює досягнення поставлених цілей.

Крім того, важливим викликом є необхідність інтеграції стратегічного та просторового планування. Як підкреслює І. Залуцький у статті «Забезпечення взаємоузгодженості стратегічного та просторового планування розвитку агломерацій», відсутність належної координації між цими видами планування знижує ефективність управління територіальним розвитком та ускладнює реалізацію державної регіональної політики [3, с. 20].

Отже, актуальність дослідження зумовлена необхідністю поглиблення теоретико-правових засад стратегічного планування економічного розвитку територій, удосконалення нормативно-правового забезпечення та підвищення ефективності механізмів його реалізації в умовах сучасних викликів.

Проблематика стратегічного планування економічного розвитку територій є предметом широкого наукового дослідження у сфері публічного управління та адміністрування. Значна увага приділяється визначенню сутності стратегічного планування, його ролі у забезпеченні сталого розвитку територій, а також інституційним та правовим аспектам його реалізації.

Зокрема, у статті О. Графської, Ю. Пинди, Б.-П. Кошового та Д. Петришина «Стратегічне планування соціально-економічного розвитку територіальних громад як складова державної економічної політики» стратегічне планування розглядається як важливий інструмент реалізації державної економічної політики, що забезпечує визначення довгострокових пріоритетів розвитку та ефективне використання ресурсного потенціалу територій [1].

Важливі аспекти модернізації підходів до стратегічного планування розкрито у дослідженні О. Дьяченко та В. Олійника «Планування розвитку територіальних громад на основі стратегії Smart Growth», де обґрунтовано необхідність переходу до інтенсивних моделей розвитку територій, що базуються на раціональному використанні ресурсів та просторового потенціалу громад [2, с. 146].

Суттєвий внесок у дослідження багаторівневості стратегічного планування зроблено С. Манець: було обґрунтовано необхідність узгодження стратегічних документів на державному, регіональному та місцевому рівнях, а також залучення зацікавлених сторін до процесу планування [9, с. 130].

Окрему увагу приділено інструментальному забезпеченню стратегічного планування. Так, у статті Т. Калини, О. Гайші та А. Арамяна «Картографічне моделювання у стратегічному плануванні територіального розвитку» доведено, що застосування геоінформаційних технологій та картографічних моделей підвищує обґрунтованість управлінських рішень і ефективність стратегічного планування [5, с. 389].

Питання організаційно-інституційного забезпечення стратегічного планування розвитку територій, зокрема агломерацій, досліджено М. Мельником та І. Лещух. Автори підкреслюють важливість комплексного підходу до розвитку територій, що передбачає інтеграцію стратегічного планування з інституційними механізмами управління [10, с. 37].

Таким чином, аналіз наукових джерел свідчить про достатній рівень опрацювання теоретичних та прикладних аспектів стратегічного планування територіального розвитку. Водночас потребують подальшого дослідження

теоретико-правові засади його реалізації, зокрема в частині нормативного забезпечення, інституційної узгодженості та підвищення ефективності стратегічних рішень у сучасних умовах.

Метою статті є обґрунтування теоретико-правових засад реалізації стратегічного планування економічного розвитку територій, а також визначення ключових механізмів, інструментів та проблем його впровадження в умовах децентралізації публічного управління.

Стратегічне планування економічного розвитку територій є одним із ключових механізмів реалізації державної регіональної політики та важливою складовою системи публічного управління. У сучасних умовах воно виступає інструментом забезпечення збалансованого розвитку територій, підвищення їх конкурентоспроможності та ефективного використання ресурсного потенціалу.

У науковій літературі стратегічне планування територіального розвитку розглядається як складна багаторівнева система, що охоплює процеси визначення цілей, пріоритетів, інструментів та механізмів їх досягнення. Зокрема, у статті К. Кучеренко «Предмет стратегічного планування територіального розвитку як складова науки про державне управління та адміністрування» зазначається, що стратегічне планування є системною категорією публічного управління, яка відображає сукупність механізмів, інститутів та інструментів управління розвитком територій [7, с. 100]. Такий підхід дозволяє розглядати його не лише як управлінську функцію, а як цілісну систему організації управлінської діяльності.

У контексті децентралізації стратегічне планування набуває особливого значення, оскільки саме на місцевому рівні формуються та реалізуються стратегії розвитку територіальних громад. Як підкреслює К. Кучеренко у статті «Державно-адміністративний вимір стратегічного планування територіального розвитку…», стратегічне планування виступає механізмом досягнення визначених державою та органами місцевого самоврядування цілей через ефективне використання ресурсів [6, с. 71]. Це зумовлює необхідність посилення ролі місцевих органів влади у процесах стратегічного управління.

Важливою складовою стратегічного планування є його нормативно-правове забезпечення. В Україні сформовано певну правову базу, яка регламентує процеси стратегічного планування розвитку територій. Вона включає положення законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про засади державної регіональної політики», «Про стимулювання розвитку регіонів», «Про державне прогнозування та розроблення програм соціального і економічного розвитку України», «Про державні цільові програми» та інші нормативно-правові акти. Як зазначає К. Кучеренко у праці «Предмет стратегічного планування територіального розвитку…», наявність розгалуженої нормативної бази свідчить про інституціоналізацію стратегічного планування як окремого напряму публічного управління [7, с. 100].

Крім законодавчих актів, важливу роль відіграють стратегічні документи загальнодержавного та регіонального рівнів. До них належать Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2027 року, Стратегія сталого розвитку «Україна – 2030», а також регіональні та місцеві стратегії розвитку. Незважаючи на відсутність окремого спеціалізованого закону, що регулює стратегічне планування на рівні територіальних громад, органи місцевого самоврядування активно розробляють власні стратегії, спираючись на загальнодержавні нормативні документи [6, с. 71].

Суттєвим інструментом підвищення ефективності стратегічного планування є застосування сучасних аналітичних методів, зокрема картографічного моделювання. Як зазначають Т. Калина, О. Гайша та А. Арамян у статті «Картографічне моделювання у стратегічному плануванні територіального розвитку», використання геоінформаційних систем дозволяє інтегрувати просторові дані, виявляти закономірності розвитку територій та приймати обґрунтовані управлінські рішення [5, с. 389].

Окрему увагу слід приділити питанням оцінки ефективності стратегічного планування. У дослідженні «Peculiarities of evaluating the results of implementation of regional development programs in Ukraine» наголошується на необхідності вдосконалення системи моніторингу та оцінки реалізації програм розвитку територій, що дозволить підвищити ефективність управлінських рішень та забезпечити прозорість використання ресурсів [11, с. 171].

Таким чином, стратегічне планування економічного розвитку територій є складним багатокомпонентним процесом, що поєднує теоретичні, правові та інституційні засади. Його ефективна реалізація залежить від узгодженості дій різних рівнів управління, належного нормативно-правового забезпечення, використання сучасних інструментів планування та впровадження дієвих механізмів оцінки результатів.

Реалізація стратегічного планування економічного розвитку територій ґрунтується на сформованій системі нормативно-правового забезпечення, що визначає загальні принципи, механізми та інструменти управління територіальним розвитком. У межах науки публічного управління стратегічне планування розглядається як інституціоналізований процес, який має чітко визначену правову основу та забезпечує узгодженість управлінських рішень на різних рівнях влади.

Розкриваючи місце стратегічного планування територіального розвитку у системі публічного управління, слід зазначити, що в Україні сформовано нормативно-правову базу, яка регламентує процеси стратегічного управління та планування розвитку територій. Вона включає положення законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про засади державної регіональної політики», «Про стимулювання розвитку регіонів», «Про державне прогнозування та розроблення програм соціального і економічного розвитку України», «Про державні цільові програми» та інші нормативно-правові акти. Як зазначає К. Кучеренко у статті «Державно-адміністративний вимір стратегічного планування територіального розвитку…», стратегічне планування виступає механізмом реалізації державної політики та визначає способи досягнення стратегічних цілей через ефективне використання ресурсів [6, с. 71].

Важливу роль у правовому забезпеченні стратегічного планування відіграють стратегічні та програмні документи загальнодержавного рівня. До них належать Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2027 року, Стратегія сталого розвитку «Україна – 2030», а також інші документи, що

визначають пріоритети соціально-економічного розвитку. У статті К. Кучеренко «Предмет стратегічного планування територіального розвитку як складова науки про державне управління…» підкреслюється, що наявність системи стратегічних документів свідчить про інституціоналізацію стратегічного планування як окремого напряму публічного управління [7, с. 100].

Особливістю правового регулювання стратегічного планування є його багаторівневий характер. Стратегічні документи формуються на державному, регіональному та місцевому рівнях, що забезпечує узгодженість цілей і завдань розвитку територій. Як зазначає С. Манець у дослідженні «Система багаторівневого стратегічного планування як елемент модернізації управління регіональним розвитком», така система дозволяє забезпечити координацію діяльності органів влади та ефективне використання ресурсів [9, с. 130].

Водночас правове забезпечення стратегічного планування в Україні має певні проблеми, зокрема фрагментарність нормативної бази та відсутність єдиного спеціалізованого закону, який би комплексно регулював процес стратегічного планування на всіх рівнях управління. Це зумовлює необхідність удосконалення законодавства та гармонізації нормативно-правових актів.

Інституційне забезпечення стратегічного планування економічного розвитку територій передбачає участь широкого кола суб’єктів публічного управління, серед яких органи державної влади, органи місцевого самоврядування, інститути громадянського суспільства та бізнес-середовище. Така багаторівнева система суб’єктів забезпечує комплексний підхід до формування та реалізації стратегій розвитку.

Окрему роль відіграють механізми моніторингу та оцінки ефективності стратегічного планування. Відсутність ефективної системи оцінювання результатів програм розвитку територій знижує ефективність їх реалізації та потребує вдосконалення відповідних механізмів [11, с. 171].

Таким чином, ефективна реалізація стратегічного планування економічного

розвитку територій потребує комплексного поєднання правових, інституційних та інструментальних складових, що забезпечують досягнення стратегічних цілей розвитку територій.

Застосуємо метод контент-аналізу з метою систематизації наукових підходів до трактування поняття «стратегічне планування територіального розвитку», виявлення його змістовних характеристик та узагальнення ключових ознак у сучасній науковій літературі (табл. 1).

Отже, проведений контент-аналіз дозволив встановити, що поняття «стратегічне планування територіального розвитку» у науковій літературі розглядається як комплексна багаторівнева система публічного управління, яка поєднує інституційні, правові та інструментальні складові. Ключовими характеристиками є системність, інтегрованість, орієнтація на довгострокові цілі, узгодженість між рівнями управління та використання сучасних аналітичних інструментів.

Необхідність підвищення ефективності управлінських рішень, адаптації до динамічних соціально-економічних змін та забезпечення сталого розвитку територіальних громад вимагають вдосконалення механізмів стратегічного планування економічного розвитку територій

Одним із ключових напрямів удосконалення є цифровізація стратегічного планування, що передбачає використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для збору, обробки та аналізу даних. Впровадження цифрових інструментів дозволяє підвищити прозорість процесу планування, забезпечити оперативність прийняття рішень та покращити якість управління розвитком територій. У цьому контексті особливого значення набуває розвиток data-driven управління, яке базується на використанні великих масивів даних та аналітичних інструментів.

Таблиця 1 – Результати контент-аналізу категорії «стратегічне планування територіального розвитку»

Автор	Визначення	Ключові характеристики	Узагальнення
К. Кучеренко	Стратегічне планування територіального розвитку – це категорія публічного управління, що відображає систему механізмів, інструментів та інститутів управління розвитком територій [7, с. 100]	Системність; інституціоналізація; багаторівневість; орієнтація на цілі	Розглядається як комплексна система публічного управління, що забезпечує формування стратегічних напрямів розвитку
С. Манець	Стратегічне планування – багаторівнева система управління, що забезпечує узгодження стратегій на різних рівнях влади та залучення зацікавлених сторін [9, с. 130]	Багаторівневість; координація; участь стейкхолдерів; інтегрованість	Забезпечує узгодженість дій різних рівнів управління та комплексність розвитку
І. Залуцький	Стратегічне планування розвитку територій передбачає узгодження стратегічних і просторових рішень на основі спільних інтересів громад [3, с. 20]	Інтеграція планування; просторовий підхід; узгодженість інтересів	Спрямоване на забезпечення комплексного територіального розвитку через інтеграцію різних видів планування
О. Дьяченко, В. Олійник	Стратегічне планування розвитку громад базується на принципах Smart Growth, що орієнтовані на інтенсивний розвиток і ефективне використання ресурсів [2, с. 146]	Інноваційність; сталий розвиток; ефективність ресурсів; просторова оптимізація	Передбачає впровадження сучасних підходів до розвитку територій
Т. Калина, О. Гайша, А. Арамян	Стратегічне планування передбачає використання картографічного моделювання як інструменту обґрунтування управлінських рішень [5, с. 389]	аналітичність; використання ГІС; візуалізація даних; сценарність	Орієнтоване на підвищення якості управлінських рішень через сучасні інструменти аналізу

Важливим напрямом є також розвиток геоінформаційних систем та картографічного моделювання як складових стратегічного планування. Як зазначають Т. Калина, О. Гайша та А. Арамян, застосування геоінформаційних технологій сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень та

ефективності використання територіального потенціалу [5, с. 389]. Це дозволяє забезпечити комплексний аналіз просторових процесів та формувати більш точні стратегії розвитку.

Не менш важливим є напрям інтеграції стратегічного планування з європейськими практиками управління територіальним розвитком. Адаптація досвіду країн Європейського Союзу, зокрема у сфері стратегічного управління агломераціями, сприяє впровадженню сучасних підходів до планування, підвищенню ефективності використання ресурсів та залученню інвестицій. Як підкреслюють М. Мельник та І. Лещух, європейський досвід демонструє важливість комплексного підходу до стратегічного управління розвитком територій та інтеграції інституційних механізмів [10, с. 37].

Таким чином, перспективи вдосконалення стратегічного планування економічного розвитку територій пов'язані з впровадженням інноваційних підходів, цифрових технологій, посиленням інституційної взаємодії та розвитком механізмів оцінки ефективності. Реалізація зазначених напрямів сприятиме підвищенню якості стратегічного управління та забезпеченню сталого розвитку територій в Україні.

Висновки. У статті обґрунтовано теоретико-правові засади стратегічного планування економічного розвитку територій як важливої складової публічного управління. Встановлено, що стратегічне планування виступає комплексною багаторівневою системою, яка забезпечує узгодження цілей розвитку на державному, регіональному та місцевому рівнях, а також ефективне використання ресурсного потенціалу територій.

Доведено, що підвищення ефективності стратегічного планування потребує вдосконалення нормативно-правового забезпечення, розвитку цифрових інструментів, впровадження систем моніторингу та оцінки, а також посилення участі громадськості. Реалізація цих напрямів сприятиме забезпеченню сталого економічного розвитку територій та підвищенню якості публічного управління.

Список використаних джерел:

1. Графська О. І., Пинда Ю. В., Кошовий Б.-П. О., Петришин Д. Ю. Стратегічне планування соціально-економічного розвитку територіальних громад як складова державної економічної політики. *Здобутки економіки: перспективи та інновації.* 2026. №26. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.19434773.

2. Дьяченко О.В., Олійник В.В. Планування розвитку територіальних громад на основі стратегії Smart Growth. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія : «Економічні науки».* 2026. № 1 (105), 2 т. С. 146-153. DOI: 10.25313/2520-2294-2026-1-11854.

3. Залуцький І. Р. Забезпечення взаємоузгодженості стратегічного та просторового планування розвитку агломерацій. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України.* 2025. Випуск 1 (169). С. 20-28. DOI: https://doi.org/10.36818/2071-4653-2025-2-3.

4. Калина Т., Гайша О., Арамян А. Картографічне моделювання у стратегічному плануванні територіального розвитку. *Сталий розвиток економіки*. 2026. №1 (58). С. 389-397. DOI: https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-58-50.

5. Кучеренко К. Державно-адміністративний вимір стратегічного планування територіального розвитку в умовах децентралізації. *Вісник Дніпровської академії безперервної освіти. Серія: Державне управління та адміністрування*. 2025. № 1 (1). С. 71-77. DOI: https://doi.org/10.54891/2786-698X-2025-1-8.

6. Кучеренко К. Предмет стратегічного планування територіального розвитку як складова науки про державне управління та адміністрування. *Вісник Дніпровської академії безперервної освіти. Серія: Державне управління та адміністрування*. 2025. №2 (2). С. 100-107. DOI: https://doi.org/10.54891/2786-698X-2025-2-11.

7. Лозинська Т. Стратегічне планування в громадах: теоретичне підґрунтя. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*. 2025. №2(78). С. 95-101. DOI: https://doi.org/10.32689/2523-4625-2025-2(78)-14.

8. Манець С. Система багаторівневого стратегічного планування як елемент модернізації управління регіональним розвитком. *Молодий вчений.* 2025. № 2 (133), С. 130-136. DOI: https://doi.org/10.32839/2304-5809/2025-2-133-10.

9. Мельник М. І., Лещух І. В. Організаційноінституційне забезпечення та стратегічне управління розвитком агломерацій / метрополій: європейський досвід та уроки для України. *Регіональна економіка*. 2024. № 3. С. 37-51. DOI: https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-3-3

10. Radzihovska L.M., Hulivata I.O., Husak L.P., Nikolina I.I., Ivashchuk O.V. Peculiarities of evaluating the results of implementation of regional development programs in Ukraine. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu.* 2023. №2. Pp. 171-176. DOI: https://doi.org/10.33271/nvngu/2023-2/171.

УДК 342.7

Подлуцька Олександра
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Заюков Іван,
доктор економічних наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ВПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ПРОЕКТІВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

У статті здійснено ґрунтовний аналіз теоретико-методологічних та прикладних аспектів реалізації державних проектів цифровізації в Україні. Досліджено еволюцію цифрової трансформації в публічному секторі та визначено ключові архітектурні елементи побудови цифрової держави. Особливу увагу приділено інституційним механізмам координації реформ, ролі стандартів інтероперабельності та захисту персональних даних. Проаналізовано системні виклики, зокрема технічний борг застарілих реєстрів та проблеми цифрової інклюзії. Запропоновано комплекс заходів щодо вдосконалення управління державними цифровими ініціативами через впровадження ризик-орієнтованого підходу та розвиток партнерства в IT-сфері.

Ключові слова*: *цифровізація, державні проекти, цифрова трансформація, публічне управління, електронне урядування, цифрова інклюзія, інтероперабельність, цифрова інфраструктура, реінжиніринг процесів.

Постановка проблеми. Глобальна цифрова парадигма диктує нові вимоги до функціонування державних інституцій. Впровадження державних проектів цифровізації перестало бути виключно технічним питанням і перейшло в площину фундаментальної перебудови взаємовідносин між державою та суспільством. Для України, яка обрала шлях активної інтеграції до Цифрового